nieuws

Veehouderij hervat dalende trend antibioticagebruik

nieuws

Ieder jaar wordt in ons land de verkoop van antibiotica voor diergeneeskundig gebruik in kaart gebracht in het BelVetSAC-rapport. De resultaten voor 2015 werden bekendgemaakt samen met de ondertekening van een convenant tussen sector en overheid. Veehouders, dierenartsen en andere betrokken partijen blijven zelf aan zet, maar de overheid voorziet een centrale databank voor het opsporen van grootgebruikers en reglementeert het gebruik van antibiotica die van kritisch belang zijn voor de volksgezondheid. Met een halvering van het antibioticagebruik in 2020 voor ogen wordt er een versnelling hoger geschakeld. In dat opzicht mag het een opsteker heten dat in 2015 de dalende trend weer werd opgepikt (-4,7%) nadat 2014 een kleine stijging had laten zien. Een groter gebruik van erg belangrijke antibiotica voor de humane geneeskunde is een valse noot.

1 JULI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:28

Lees meer over:
dierziekten

Ieder jaar wordt in ons land de verkoop van antibiotica voor diergeneeskundig gebruik in kaart gebracht in het BelVetSAC-rapport. De resultaten voor 2015 werden bekendgemaakt samen met de ondertekening van een convenant tussen sector en overheid. Veehouders, dierenartsen en andere betrokken partijen blijven zelf aan zet, maar de overheid voorziet een centrale databank voor het opsporen van grootgebruikers en reglementeert het gebruik van antibiotica die van kritisch belang zijn voor de volksgezondheid. Met een halvering van het antibioticagebruik in 2020 voor ogen wordt er een versnelling hoger geschakeld. In dat opzicht mag het een opsteker heten dat in 2015 de dalende trend weer werd opgepikt (-4,7%) nadat 2014 een kleine stijging had laten zien. Een groter gebruik van erg belangrijke antibiotica voor de humane geneeskunde is een valse noot.

Het BelVetSAC-rapport, een werkstuk van de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent, bevat data over het antibioticagebruik bij zowel landbouw- als gezelschapsdieren. Men baseert zich op de verkoop van antibiotica aan de dierenartsen en distributeurs in ons land. Om het gebruik in verhouding tot het aantal dieren te kunnen plaatsen, wordt de biomassa berekend als som van het geproduceerde vlees, aangevuld met het aantal melkkoeien vermenigvuldigd met hun metabool gewicht.

Die rekenoefening leert dat de positieve evolutie van een dalend antibioticagebruik in 2012 (-6,9%) en 2013 (-6,3%) na een valse noot in 2014 (+1,1%) wordt verdergezet in 2015. Vorig jaar werden er 2,8 procent minder antibiotica verkocht. In combinatie met een stijging van de biomassa met twee procent resulteert dat in een reductie van 4,7 procent per kilo biomassa. Op veebedrijven werden 2,6 procent minder antibiotica verstrekt en 3,4 procent minder gemedicineerde voeders aangekocht.

Over de evolutie van de jongste jaren zegt professor Jeroen Dewulf onder wiens leiding het BelVetSAC-rapport werd opgesteld: “Bij de start hadden we de wind meteen goed in zeilen maar de wind keerde in 2014. Daarom werd een tandje bijgeschakeld en is

er vandaag goed nieuws. Het antibioticagebruik evolueert weer in de juiste richting. Een daling met 4,7 procent is “een belangrijke stap”, aldus Dewulf, maar houdt geen gelijke tred met de vooruitgang die er moet geboekt worden om tegen 2020 een reductie van 50 procent te realiseren.
Tussen 2011 en 2015 is reeds een daling met 15,9 procent gerealiseerd. De diergeneeskunde is dus nog 34,1 procent verwijderd van de doelstelling. Of het glas halfvol dan wel halfleeg is, laat professor Dewulf in het midden. “Het is een belangrijke, zij het onvoldoende vooruitgang. Een toevalstreffer is ondertussen uitgesloten.” Met het convenant dat donderdag ondertekend werd door alle betrokken partijen en door de overheid heeft hij er vertrouwen in dat de komende jaren versneld vooruitgang kan worden geboekt. Tussen nu en 2020 moet er een jaarlijkse reductie van zeven procent gerealiseerd worden.
Bij de meeste types antibiotica werd in 2015 een daling van het gebruik vastgesteld. De grootste reductie doet zich voor bij de polymixines (-16%) en dat is bijzonder goed nieuws gelet op de ongerustheid die er rees over erg gevaarlijke bacteriën die resistent zijn tegen colistine. Ook in Europa werden de resistente bacteriën teruggevonden op varkens en pluimvee zodat opgeroepen werd om het gebruik van colistine bij dieren tot een absoluut minimum te beperken. Kenniscentrum AMCRA had dit probleem voorzien en daarom de overheid geadviseerd om zinkoxide toe te laten als gemedicineerd voormengsel. In vergelijking met 2012, voor de toelating van zinkoxide, is het gebruik van polymixines in ons land gehalveerd.
Jammer genoeg is in 2015 het gebruik van de zogenaamd ‘rode’ antibiotica die van kritisch belang zijn voor de humane geneeskunde wel verder gestegen. Het BelVetSAC-rapport deelt een stijging mee van 9,4 procent die volledig toegeschreven wordt aan het hogere gebruik van flumequine, een breedspectrumantibioticum dat bij meerdere diersoorten maar vooral bij pluimvee ingezet wordt. De overheid gaat nu ingrijpen door het gebruik van rode antibiotica te verbieden behalve in de gevallen dat het niet anders kan. Gegeven dat er in 90 procent van de gevallen een alternatief voorhanden is, verwacht Jeroen Dewulf dat de vooropgestelde reductie met driekwart geen probleem zal opleveren. Tot dusver (2011-2015) is het gebruik met slechts 6,4 procent verminderd.
Minder gerust lijkt hij in de doelstelling voor gemedicineerd veevoeder. Tussen 2011 en 2015 is er een reductie van 14,7 procent verwezenlijkt. De trend zit wel degelijk goed maar de deadline is erg kort dag. In het Visieplan 2020 staat de doelstelling om het gebruik van gemedicineerde voormengsels te halveren tegen 2017. Er resten dus nog twee jaren om met een jaarlijkse reductie van 18 procent dat alsnog waar te maken. “Er is nog ontzettend veel werk aan de winkel”, benadrukt UGent-professor en AMCRA-voorzitter Jeroen Dewulf. “De varkenssector is aan zet want de gemedicineerde voormengsels zijn voor 99,5 procent bestemd voor de varkenshouderij.”
Anders dan bij de kritisch belangrijke antibiotica is er voor gemedicineerd voeder geen KB in aantocht. De oplossing zal dus van zelfregulering moeten komen. Gelet op de cijfers doet Dewulf een oproep aan alle partijen om extra inspanningen te doen. De hulp komt soms uit onverwachte hoek want een grote fabrikant van voormengsels heeft laten weten dat hij kapt met gemedicineerd voeder. Verder heeft de beroepsvereniging van mengvoederfabrikanten (BEMEFA) aangegeven het heft in handen te nemen. Door een combinatie van maatregelen – gemedicineerd veevoeder enkel op voorschrift van de bedrijfsdierenarts en door middel van een elektronisch voorschrift – moet de doelstelling snel binnen handbereik komen.
Veehouders en dierenartsen die zich afvragen of het allemaal wel wat zal opleveren, vinden in de wetenschappelijke literatuur het antwoord. Voor het eerst is de link tussen een dalend antibioticagebruik en het verminderd voorkomen van resistente bacteriën duidelijk gelegd. Professor Dewulf hoopt dat deze kennis de mensen motiveert die het op het terrein moeten waarmaken. In het BelVetSAC-rapport concludeert hij dat de resultaten tegelijk beloftevol en onrustwekkend zijn. De trage daling bij de gemedicineerde voormengsels en vrij grote consumptietoename van kritisch belangrijke antibiotica zijn confronterend. De algemene doelstelling van een halvering van het antibioticagebruik tegen 2020 beschouwt de voorzitter van AMCRA nog steeds als een haalbare kaart.

Meer info: BelVetSAC-rapport

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada